

ОБЕДИНЕНО УЧИЛИЩЕ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“

с. Михалич, общ. Вълчи дол, обл. Варна
тел. 05132 2229, e-mail: ou_vasil_levski_s.mihalich@abv.bg

Утвърдил:.....
Антония Пенчева,
Директор на ОбУ „Васил Левски“
с. Михалич

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ В ОбУ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“ с. МИХАЛИЧ

*Етичният кодекс е създаден на основание чл.175, ал.1, 2 и 3 от ЗПУО,
актуализиран е на заседание на Педагогическия съвет с протокол №14/14.09.2021 г.*

Етичният кодекс има за цел да установи общи, валидни за всички участници в училищната общност и доброволно поети от тях морални ангажименти, за да стане училището по-добро място за живот и учене.

Етичният кодекс на училищната общност представя стандартите за морално поведение на работещите с ученици в сферите на образованието и се отнася към цялата училищна общност. Документът утвърждава основните ценности и принципи, които трябва да се спазват при работата с ученици.

Кодексът е създаден на основание чл. 175, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, при спазване на реда и условията за приемането му, съгласно Закона за предучилищното и училищното образование и правилника за дейността на училището.

Първа глава **Общи положения**

Чл. 1. (1) Членовете на училищната общност – ученици, педагогически специалисти, родители, непедагогически персонал са партньори с общи права и отговорности.

(2) Учениците, поради специфичните си възрастови характеристики, подлежат на закрила, подкрепа и подпомагане, без това да нарушива принципа на равнопоставеността.

Чл. 2. Всеки член на училищната общност действа съгласно своята професионална и личностна подготовка в рамките на своите компетенции, като всички заедно се стремят да постигнат изграждането на модерно и демократично училище.

Чл. 3. Взаимоотношенията между членовете на училищната общност се градят на основата на доверието, почтеността, уважението към личността и зачитането на личното достойнство и свобода.

Втора глава **Цели и подцели на етичния кодекс**

Чл. 4. (1) Етичният кодекс на ОБУ „Васил Левски“ има следните цели:

1. Определя етичните стандарти за професионална дейност на учителя;
2. Развива култура и професионални ценности, основани на хуманност, законност, демократичност и зачитане на правата на човека;
3. Повишава общественото доверие към училището;
4. Ангажира всички представители на училищната общност в работата с добродетели, с цел създаване на единна среда, в която всички да проявяват загриженост и уважение към останалите членове на общността.
5. Създава спокойна и добронамерена среда за изграждане на личности;
6. Утвърждава волята и стремежа на работещите с деца за етичност в практическата им дейност;
7. Подпомага процеса по разгръщане на потенциала на всяко дете и подкрепа на развитието на този потенциал;
8. Насочва поведението и подпомага работещите с деца в решаването на етични дileми, които срещат в своята практика;
9. Очертава моралните отговорности на работещите с ученици, насочени към личността на ученика, към семейството и към обществото.

(2) Етичният кодекс на ОБУ „Васил Левски“ има следните **подцели**:

1. Интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му;
2. Развитие на придобитите компетентности на учениците, необходими за успешна

личностна и професионална реализация и активен граждански живот в съвременните общности;

3. Ранно откриване на заложбите и способностите на всяко дете и ученик и насърчаване на развитието и реализацията им;

4. Формирането на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот; Придобиването на компетентности за разбиране и прилагане на принципите на демокрацията и правовата държава, на човешките права и свободи, на активното и отговорното гражданско участие;

5. Формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки гражданин;

6. Формиране на толерантност и уважение към правата на децата, учениците и хората с увреждания.

Трета глава

Права и отговорности на участниците в училищната общност

Раздел I. Педагогически специалисти и служители в училището

Чл. 5. (1) Всички работници и служители в ОБУ „Васил Левски“ са длъжни:

1. да спазват принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.

2. спазват законодателството в Република България, като съдействат запровеждането на държавна политика, основаваша се на принципите на правовата държава.

3. осъществяват действия, предлагат и вземат решения, водещи до елиминиране на произвола и укрепване на доверието в институцията.

4. извършват дейността си по компетентност, обективност и добросъвестност, и се стремят към непрекъснато подобряване на работата си в интерес на децата.

5. не накърняват престижа на училището, не само при изпълнение на служебните задължения, но и в своя обществен и личен живот.

(2) Педагогическите специалисти са длъжни:

1. да основават практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всеки ученик

2. да разбират и уважават уникалността на всеки ученик

3. да съобразяват със специфичната уязвимост на всеки ученик

4. да създават безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на учениците

5. да подкрепят правото на ученика на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес

6. да работят в интерес на ученика

7. да осигуряват на учениците с увреждания равни възможности за достъп до образование и адекватни грижи в зависимост от потребностите на ученика

8. да не участват в практики, които не зачитат достойнството на ученика или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие

9. да не осъществяват действия /разделянето на ученици в паралелки или групи на етнически или религиозен признак/ и да не участват в практики, които дискриминират по някакъв начин учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите

Чл. 6. (1) Педагогическият специалист трябва да бъде професионално подгответен, добросъвестен, добронамерен и почтен.

(2) Педагогическият специалист непрекъснато повишава своята квалификация и поддържа съвременно ниво на знания умения и компетентности, за да гарантира правото на учениците на качествено образование. Той има право на професионална независимост и лична свобода, както и на подкрепа от страна на колегите си и ръководството на

образователната институция. Положителните резултати в професията са възможни само благодарение на ефективната екипна работа и пълноценното взаимодействие между всички участници в училищната общност.

(3) Педагогическият специалист информира и обсъжда с родителите образователните практики, които прилага. Обосновава и аргументира своите позиции и решения пред учениците и техните родители. Всяко семейство трябва да бъде подкрепено при развитието и изявата на пълния потенциал на децата си.

(4) Педагогическият специалист създава ясни правила при осъществяване на педагогическата дейност, които са еднакви за всички. Съблюдава за тяхното изпълнение и сам не ги нарушава.

(5) Педагогическият специалист се отнася с уважение и разбиране към всички ученици и техните родители, без разлика във възраст, етнос, пол, раса, вероизповедание и други културни различия.

(6) Педагогическият специалист е длъжен да оказва съдействие, както при решаването на познавателни проблеми, така и при проблеми, свързани с взаимоотношенията между учениците.

(7) Педагогическият специалист свободно и открыто изразява мнение и отстоява собствена позиция, като не засяга личното достойнство на другите. Педагогическият специалист е гарант за равнопоставеността на учениците по време на учебните часове и в училището като цяло.

(8) Педагогическият специалист е безпристрастен. Толерирането на ученици извън зачитането на образователните им постижения е недопустимо и осъдително.

(9) Изпитванията и оценяването на учениците не са санкция, а начин учениците да получат конструктивна обратна връзка за своите знания и подготовка. Оценяват се знанията, а не поведението. Недопустимо е да се правят квалификации по отношение на личността, оценяват се само конкретните действия и резултати. Постиженията на учениците не се сравняват публично – всеки ученик получава оценка за своя собствен напредък.

(10) Педагогическият специалист общува с учениците утвърждава своя авторитет с професионализъм и компетентност, като:

1. Не допуска публично обсъждане на професионални и/или личностните качества на колегите си.

2. Проявява уважение към личния живот на учениците и техните семейства. По никакъв повод не се допуска злоупотреба с доверието на семейството.

3. Като публична личност педагогическият специалист съблюдава обществено приетите правила на поведение при всички изяви в публичното пространство.

Чл. 7. Взаимоотношение между служителите:

(1) В отношенията с колегите си служителят проявява уважение и коректност, като не допуска поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

(2) Служителят уважава мнението на колегите си и се съобразява с правото им на личен живот.

(3) Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на непосредствения ръководител.

(4) Със своето лично поведение и чувство за отговорност, служителят трябва да дава пример на другите служители, а служителите на ръководни длъжности - и по отношение на подчинените си.

(5) Служителят трябва да изгражда и поддържа отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

(6) Служителят трябва да обменя информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

(7) Служителят трябва да работи за утвърждаване собствения и на колегите си

авторитет, като се въздържа от действия, които биха уронили престижа на професията, и да проявява нетърпимост към подобни действия.

Чл. 8. Морални отговорности към семейството

(1) Първостепенна отговорност на работещите в ОБУ „Васил Левски“ е да подпомагат семейството при обучението и възпитанието на децата.

(2) Да зачитат достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, езики убеждения.

(3) Да уважават ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за своите деца.

(4) Да информират семейството за всички решения, отнасящи се до детето, и когато е подходящо, да го включва във вземането на такива решения.

(5) Да зачитат правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето, за оказаната му обща и допълнителна подкрепа.

(6) Да информират родителите за проекти, включващи техните деца и да се стремят да им дават възможност да упражняват правото си да откажат участието, без да изпитват чувство за вина. Да не позволяват и да не участват в изследвания, които по никакъв начин могат да застрашат здравето, образоването, развитието или благополучието на детето.

(7) Да не използват отношенията със семейството за лично облагодетелстване. Да не влизат в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата ни с детето.

(8) Да осигуряват конфиденциалност на информация и да зачитат правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато има основания да счита, че благополучието на детето е в рисък

(9) Да се ангажират с разработването на правила за опазване поверителността на информацията за ученика, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

(10) В случаите, когато има конфликт между членовете на семейството, да работят открито, споделяйки наблюденията си за детето, за да се помогне на всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържат от вземане страна в конфликта.

Раздел II. Ученици

Чл. 9. Ученикът проявява уважение към личността на всеки участник в училищната общност: изслушва внимателно, излага аргументи, не изразява несъгласието си чрез лични обиди и квалификиации, не проявява неуважение по никакъв повод и по отношение на който и да е представител на училищната общност.

Чл. 10. В своята дейност ученикът се стреми да не нарушава личното пространство на другите. Не участва в обсъждането на личностните качества на съученици и педагогически специалисти. Недопустимо е разпространяването на поверителна информация за тях в публичното пространство.

Чл. 11. Ученикът съдейства на педагогическите специалисти при изпълнение на техните професионални задължения като:

- ✓ се подготвя и участва активно в учебните часове;
- ✓ се стреми към усъвършенстване на знанията и личностното си развитие;
- ✓ оказва помощ във всички случаи, когато някой има нужда и е по неговите сили и възможности да помогне.

Чл. 12. Ученикът се явява в училище във вид и с облекло, съответстващо на добрите нрави и на позицията му на ученик. Държи се учтиво и спазва утвърдените правила относно взаимоотношенията в училищната общност.

Чл. 13. Ученикът защитата своята позиция свободно, но без да накърнява свободата и достойнството на другите. Проявява толерантност към мненията и позициите на своите съученици.

Раздел III. Родители

Чл. 14. Родителите са равностойни партньори на своите деца и работещите с тях педагогически специалисти.

Чл. 15. Родителите имат задължението да познават постиженията и проблемите на децата си, да им оказват необходимата помощ и подкрепа за тяхното разрешаване.

Чл. 16. Родителите редовно се информират за развитието на своите деца в училищната общност, участват в обсъждането и утвърждаването на образователните практики, предлагани от педагогическите специалисти.

Чл. 17. Родителите дължат уважение към труда и личността на педагогическите специалисти. Недопустимо е обсъждането на личностни и/или професионални качества на педагогически специалисти в присъствието на децата. Недопустимо е разпространението на поверителна информация за педагогически специалисти, други родители, ученици.

Чл. 18. Според възможностите и разбиранията си родителите подпомагат училищната общност в осъществяването на училищната политика. Подкрепят децата си и им служат за пример. Не допускат действия, с които могат да уронят имиджа и авторитета на училището.

Чл. 19. Родителите имат следните **задължения**, свързани с етичните правила в училището:

- ✓ да осигуряват редовното присъствие на ученика в училище, като уведомяват своевременно училището в случаите на отсъствие на ученика;
- ✓ редовно да се осведомяват за своите деца относно приобщаването им в училищната среда, успеха и развитието им в образоването и спазването на училишните правила;
- ✓ да спазват правилника за дейността на училището и да съдействат за спазването му от страна на детето и ученика;
- ✓ да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;
- ✓ да участват в родителските срещи;
- ✓ да се явяват в училището след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време.

Четвърта глава

Комисия по етика

Чл. 20. За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението казуси, в училището се създава Комисия по етика.

Чл. 21. Комисията се избира в едноседмичен срок от утвърждаването на етичния кодекс.

Чл. 22. Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от една година.

Чл. 23. Комисията по етика приема Правила за дейността си, с които се запознава Педагогическият съвет. Правилата се утвърждават от Директора.

Чл. 24. Комисията по етика отчита дейността си на годишния педагогически съвет.

Чл. 25. Комисията по етика разглежда подадените жалби, свързани със спазването на този кодекс, а при необходимост се самосезира.

Чл. 26. Всеки заинтересован член може да внесе жалба до Комисията по етика, която сезавежда във входящ дневник.

Чл. 27. Комисията по етика разглежда постъпилите жалби най-късно в едноседмичен срок от постъпването им и се произнася с мотивирано становище, въз основа на което Директорът взема решение. Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Етичният кодекс на училищната общност в ОбУ „Васил Левски“ е прием от представители на педагогическия съвет, обществения съвет, настоятелството и ученическото самоуправление при спазване на реда, определен в правилника за дейността на училището.